

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ВИРОБНИКІВ ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ "УКРТЮТЮН"
UKRAINIAN ASSOCIATION OF THE PRODUCERS OF TOBACCO ITEMS "UKRTYUTYUN"

Україна, 01054, м. Київ, вул. Дмитрівська, 44 а, 5-й поверх
44 а, Dmytrivska str., 5th floor, 01054, Kyiv, Ukraine

Tel.: +38 (044) 229-99-32
E-mail: office@ukrtyutyun.com

Вих. № 17/18 від 12.02.2020р.

Міністру фінансів України

Маркаровій О.С.

Копія:

Заступнику Міністра
розвитку економіки,
торгівлі і сільського
господарства України

Панаіотіді С.М.

Шановна Оксано Сергіївно!

Українська асоціація виробників тютюнових виробів «Укртютюн» (далі – Асоціація), яка представляє інтереси чотирьох провідних виробників тютюнових виробів в Україні, які входять до ТОП-10 найбільших платників податків, засвідчує Вам свою глибоку повагу та звертається з наступним.

28 січня 2020 року відбулося перше засідання Робочої групи щодо виконання положень Меморандуму про наміри для забезпечення стабільності на ринку тютюнових виробів та підтримки конкурентного середовища для всіх його учасників, укладеного між Кабінетом Міністрів України та суб'єктами господарювання тютюнової промисловості.

За результатами проведеного засідання та на виконання Протоколу засідання Робочої групи щодо виконання Меморандуму від 28.01.2020 р. № 1, направляємо:

1. Пропозиції щодо політики оподаткування тютюнових виробів в Україні.

Асоціацією пропонується перегляд графіку підвищення ставок акцизного податку на сигарети, встановленого Податковим кодексом України, шляхом його розширення до 2030 року із 10% щорічним підвищенням ставок.

Необхідність такого перегляду обумовлено тим, що податкова політика останніх років, яка базувалася на різкому збільшенні ставок акцизу, негативно вплинула на ринок тютюнових виробів та стала неефективним інструментом для отримання додаткових надходжень до бюджету.

М2 Мінекономіки

Вх. № 07/14409-20 від 13.02.2020 14:27:09

Так, за останні 3 роки обсяг легального ринку зменшився на 32%, натомість відбулося різке зростання незаконної торгівлі сигаретами – майже в 7 разів. Незважаючи на збільшення ставок акцизу в середньому на 25% у 2019 році, обсяг надходжень до бюджету за 2019 рік залишився на рівні попереднього року. Починаючи з 2018 року не виконується план надходжень до державного бюджету, у 2018 році невиконання плану склало майже 5 млрд. грн., а у 2019 році – майже 14 млрд. грн.

Також варто зауважити, що починаючи з 2020 року, ставки акцизу на сигарети в Україні (в євро) перевищили ставки в країнах-сусідах, які не входять до ЄС, включно з Російською Федерацією. Держави-члени Євразійського економічного співтовариства (ЄврАзЄс) взяли на себе зобов'язання гармонізувати ставки акцизу на рівні 35 євро у 2024 році (з можливими відхиленнями до 20%) проти 95 євро затверджених в Україні. Така ситуація сприятиме зростанню рівня контрабанди тютюнових виробів із сусідніх країн.

Слід наголосити, що в Угоді про Асоціацію між Україною та ЄС строк наближення Україною ставок не встановлено. При цьому, кінцева ставка акцизного податку на тютюнові вироби в Україні перевищить вимоги Директиви щодо мінімального рівня у 90 євро, оскільки за чинного графіку в 2025 році буде становити 114 євро.

Враховуючи викладене, з метою стабілізації ринку та підвищення надходжень до бюджету потрібно змінювати усталені підходи при підвищенні ставок акцизного податку на тютюнові вироби. Тому, пропонується переглянути графік підвищення ставок в частині сповільнення темпів їх зростання та розширення графіку до 2030 року, що відповідатиме європейській практиці (пропозиції додаються).

Так, наближення ставок акцизу у країнах ЄС відбувалось протягом 12-15 років, що дозволило забезпечити поступовий перехід до повноцінного виконання Директиви Ради 2011/64/ЄС без значного зростання нелегального обігу тютюнових виробів та відповідного недонадходження податку до бюджету.

2. Пропозиції щодо реформування механізму адміністрування 5% акцизного податку з роздрібною реалізацією тютюнових виробів

Компанії-члени Асоціації підтримують ідею реформування механізму адміністрування 5% роздрібного акцизу, адже чинний механізм його сплати вже давно довів свою неефективність та зарекомендував себе як зручний інструмент для ухилення від сплати податку.

Асоціація, зі свого боку, готова підтримати ініціативи, які будуть направлені на реформування чинної моделі адміністрування 5% роздрібного акцизного податку, які дозволять покращити його адміністрування.

3. Пропозиції щодо покращення норм антифорстолінгу (обмеження накопичення запасів продукції виробниками тютюнових виробів перед підвищенням ставок акцизного податку)

З метою врегулювання питання накопичення запасів тютюнових виробів перед підвищенням ставок акцизу Верховною Радою України у 2016 році було прийнято положення щодо встановлення 115% обмеження середньомісячного обсягу

продажу марок акцизного податку виробникам/імпортерам тютюнових виробів (Закон України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році”). Проте зазначена норма на практиці не вирішила проблемне питання у повному обсязі.

Асоціація засвідчує необхідність доопрацювання відповідної норми та підтримує наступний варіант даної норми в Розділі XX Перехідних положень Податкового кодексу України:

«16. Тимчасово, до 31 грудня 2029 року включно, встановити, що місячний обсяг (у кількісному виразі виключно у четвертому кварталі кожного року) продажу марок акцизного податку підприємству - виробнику або імпортеру тютюнових виробів продавцем марок акцизного податку не може перевищувати 115 відсотків середньомісячного обсягу реалізації на митній території України тютюнових виробів цим підприємством - виробником або імпортером за попередні **шість календарних місяців....»**

Запропонована редакція дозволить забезпечити належну протидію накопиченню запасів продукції перед підвищенням ставок акцизного податку.

На додаток до вищезазначених пропозицій щодо перегляду ставок акцизного податку, які були узгоджені на засіданні Робочої групи щодо виконання Меморандуму 28.01.2020 р., Асоціація також надає пропозиції щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюновмісні вироби для електричного нагрівання (ТВЕН), які запроваджуються з 01.01.2021 р. відповідно до прийнятого 16.01.2020 р. Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві».

Пропозиція Асоціації полягає в підвищенні ставок акцизного податку на тютюновмісні вироби для електричного нагрівання (ТВЕН) з 2021 року до 2025 року на 35% і щорічним підвищенням з 2026 року до 2030 року на 10% включно. Зростання ставок акцизу на рівні 35% щорічно для тютюновмісних виробів для електричного нагрівання (ТВЕН) забезпечить зростання доходів бюджету від акцизу у 2021 році на 1 млрд. грн. (до 2,7 млрд. грн.), порівняно з 2020 роком.

Встановлення з 01.01.2021 р. на підкатегорію «Тютюновмісний виріб для електричного нагрівання (ТВЕН)» ставок акцизного податку, величина яких у 4 рази вища, ніж на іншу продукцію, яка належить до основної категорії, створить податкову дискримінацію щодо одного типу виробів із категорії, що є порушенням одного з основоположних принципів податкового законодавства.

Просимо розглянути надані пропозиції щодо оподаткування тютюнових виробів та в установленому порядку подати на розгляд Кабінету Міністрів України.

Заздалегідь вдячні за увагу до нашого звернення та сподіваємось на подальшу плідну співпрацю.

Додаток: на 2 арк.

Генеральний директор

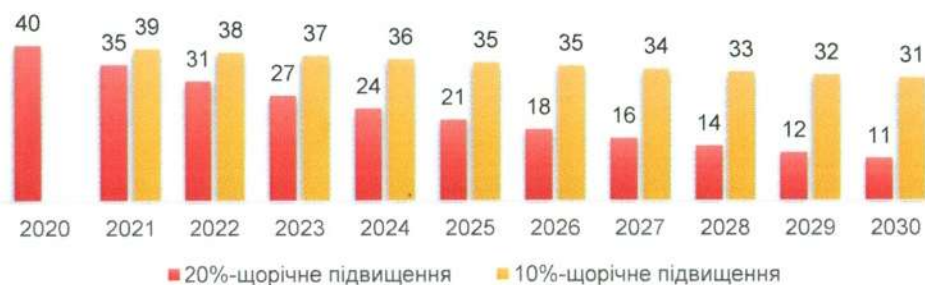

В.О. Хоменко

Розширення графіку до 2030 із **10%-щорічним підвищенням** специфічних ставок/мінімального зобов'язання на сигарети

Прогноз обсягу легального ринку*, млрд. штук

Надходження до держбюджету (акциз, ПДВ, 5%) прогноз, млрд. грн.

* Використано орієнтовні розрахунки: прогноз для чинного графіку – продовження триваючих тенденцій; прогноз для пропозиції тютюнової галузі – за оцінками тютюнової галузі

Переваги пропозиції:

- Гарантує стабільність ринку та захищає експортний потенціал держави
- Забезпечує тривале та стабільне зростання рівня бюджетних надходжень без жодних фіскальних ризиків
- Дозволяє стримати різке зростання обсягів нелегальної торгівлі сигаретами
- Враховує ситуацію на ринку в регіоні, зменшує різницю в ставках акцизу з країнами-сусідами, що не є членами ЄС
- Забезпечує підвищення цін на сигарети в реальні строки, які дозволять досягнути поставлених цілей охорони здоров'я
- Забезпечує поступове виконання зобов'язань відповідно до Угоди між Україною та ЄС